

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE ȘAH
BULETIN PROBLEMISTIC
AL COMISIEI CENTRALE DE STUDII ȘI PROBLEME

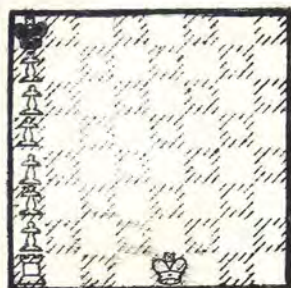
CORRESPONDENTA GENERALA și ARTICOLE din străinătate: ing. Anatole F. IANOVIC, str. Avram Iancu Nr.24, SIBIU.

[illegible]

Următoarele exemple ne vor edifica asupra esenței acestei chestiuni.

Incepem cu prezentarea formei celei mai simple, cînd cheia soluției este constituită de una din cele două rocade.

I.
W.A.SHINKMAN
(1887)

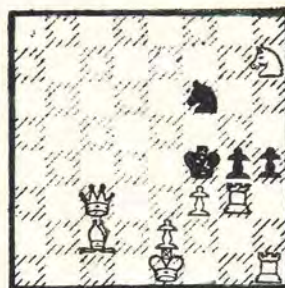
8≠ (8+1)

II.
L.I.KUBBEL
„Kurortnaia Gaze-
ta", 1939.

2≠ (5+2)

III.
Mihail I. STAN
(inedită)

2≠ (8+4)

IV.
Mihael LIPTON
Meciul Anglia-Is-
rael, 1960. Loc. IV.

2≠ (9+7)

Problema I a renumitului compozitor american, construită încă în secolul trecut pe ideea Zugzwang-ului, are, ce-i drept, o poziție no-stimă, însă perfect legală: cei șase pionii albi au efectuat capturarea a 15 piese negre, pionii negri de pe col. „g” și „h” fiind transformați înprealabil în figuri! Soluția este forțată: 1.0-0-0 R:a7 2. Td8 R:a6 3.Td7 R:a5 4.Td6 R:a4 5.Td5 R:a3 6.Td4 R:a2 7.Td3 Ral 8.Ta3≠.

II. 1.0-0-0! alD+ 2.Cbl≠.Tema rocadei mari în miniatură, combinată cu contrașah. III. 1.0-0! (am. 2.f:g4≠) R:g3(Ce4) 2.f4(f:e4)≠. Un Meredith îmbogățit de jocul pionului alb fin motivat în trei variante, la care se mai adaugă armonios a patra variantă: 1...h:g3 2.e3≠!

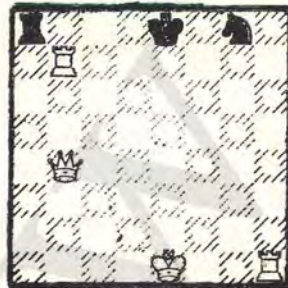
IV. O concepție originală în stil modern: cu un joc de încercare - 1.0-0? (am. 2.Tael≠) Re2(Re4)+ 2.Cd4(Cc5)≠, dar respins prin 1...b:c4! și cu soluția care începe cu cealaltă rocadă - 1.0-0-0! (am.dublă: 2.Tdel≠ și Thel≠) Re2(Re4)+ 2.Cef4≠(Ceg5≠).

V.
A.DOMBROVSKIS
Pr.I conc.Clubul
centr.Riga, 1954.

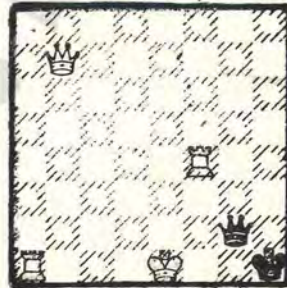
2≠ (8+6)

VI.
H. STAUDTE
„Aachener Nach-
richten", 1969

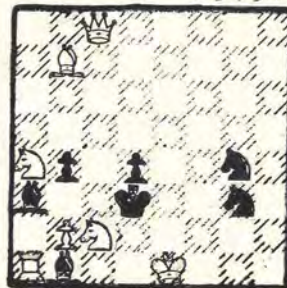
2≠ (4+3)

VII.
Vladimir PACHMAN
„Československi
Šach", 1950

2≠ (4+2)

VIII.
Erwin GROSS
„Schach-Echo",
1973.

2≠ (7+7)

V. Iarăși o construcție modernă: joc aparent cu trei contrașahuri- 1...D:e3(g3,c3)+ 2.Te2(f2,:c3)≠ și soluția 1.0-0! (am. 2.Tdl≠) cu contrașahuri și răspunsuri schimbate - 1...D:e3(g3,h2)+ 2.Tf2(g2,:h2)≠.

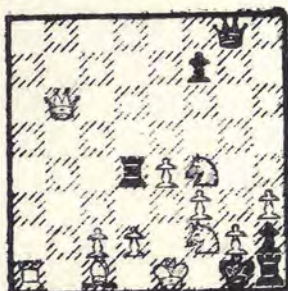
La miniatura VI are și negrul posibilitatea să se apere împotriva amenințărilor prin efectuarea rocadei - 1.0-0! (am.dublă: 2.Tf8≠ și D f8≠) 0-0-0 2.Tcl≠.

La următoarele probleme albul efectuează rocada la mutarea a doua, de mat! VII. 1.Tf2(am. 2.D:g2≠) D:b7 2.0-0-0≠! O miniatură cu **maturi** regulate, construită foarte economic. VIII. O construcție modernă cu un conținut bogat și cu maturi schimbate: joc ap.: 1...Na2 2.Tdl≠, 1...Ce4 2.Na6≠ și soluție: 1.De6!(am.2.Db3≠) Na2 2.0-0-0≠, 1...N:c2(R: :c2) 2.Na6(Dc4)≠.

Problema IX comportă o discuție. După 1.Na3! (am. 2.Re2≠) Tb4!, albul n-are alt răspuns decât 2.0-0-0≠. Este evident că rocada este admisibilă numai în cazul cînd Th1 provine din transformarea pionului g7(sau h7) care a ajuns la h2, în timp ce pionul h2 este pionul h7(sau g7) ajuns la rîndul său la h2 prin capturarea a două(respectiv a uneii) figuri albe. Nu merge 1.Re2? din cauza 1...D:g2! 2.?≠). La gemen,

în prezența pionului negru la g7, turnul negru de la h1 nu mai provine din transformarea pionului și, deci, n-are altă justificare decât în urma pătrunderii pe linia 1-a (spre ex., Te3-el-h1), ceea ce denotă că R alb trebuia să mute, pierzând dreptul la rocadă. De aceea: 1.Re2! (am. 2.N ad-lib.≠) Da8(Tb4) 2.Na3(Nb2)≠, 1...T:d2(:e4)+ 2.N:d2(C:e4)≠.

IX.
B.P.BARNES
„Problem”, 1964
(conc.tematic)

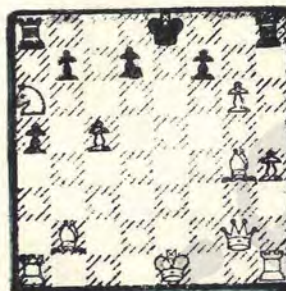
2≠ (12+6)

X.
L.I.KUBBEL
1941.

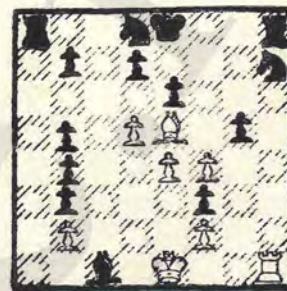
3≠ (7+6)

XI.
K. HANNEMANN
„Skakbladet”, 1921

4≠ (10+7)

XII.
Tivadar KARDOS
Magyar Sakkelet,
1958

Aj.2≠ (8+14)

B/+ P negru la g7.

Problema X ne înfățișează o rocadă „mascată”, care poate efectuată abia la mutarea a 3-a, în urma sacrificării damei albe în 3 variante: 1.Dc2! (am.2.Th2+) T:e6! 2.Dh7+! N:h7 3.O-O-O≠!; 1....Rg1 2.Dg6+ N:g6 3.O-O-O≠, 1...T:a2 2.De4+ N:e4 3.O-O-O≠, iar la 1....N:c2 merge simplu 2.Rd2+ etc. La problema XI găsim un task cu cele 4 rocade: 1.Dd5 (am. 2.D:d7+ Rf8 3.D:f7≠) O-O-O 2.O-O-O urmat de 3.N:d7+ 4.D:d7≠, 1...O-O 2.O-O și 3.g:f7+ etc.

În încheiere, propunem o problemă cu mat ajutor, la care soluția 1.O-O T:h7 2.Tf7 Th8≠ nu reprezintă decât o cursă spirituală. Într-adevăr, pentru a justifica prezența pionului negru la b3, trebuie să admitem că acesta nu poate proveni decât din f7, fiind nevoit a captura în drumul său patru piese albe, dintre care două figuri provenite din transformarea pionilor albi a2 și h2 pe cîmpurile respective de la orizontala a 8-a, de unde rezultă că ambele turnuri negre au mutat, pierzînd grptul la rocadă. Soluția reală este: 1.Rf7 d:e6+ 2.Rg6 f5≠.

Sperăm că cele prezentate în acest articol vor ajuta problemiştilor noştri în munca lor de creație.

REZULTATUL CELUI DE AL III-LEA CONCURS ANUAL DE COMPOZITIE.

ANUL 1973. SECȚIA I-a. ORTODOXE 2 ≠.

Devine din ce în ce mai dificil de a efectua o judecată a problemelor ortodoxe cu mat în două mutări. Nu mai putem stăpîni anticipările și, pentru aceasta va trebui să găsim unele remedii adecuate...

Dar care? Aceasta constituie un subiect pentru reflexii serioase.

Aș prefera ca lumea să se incline în fața agoniei problemei ortodoxe cu mat în două mutări și să se caute soluții în profunzime.

În încheiere, îmi permit să citez pe D-rul Schweitzer: "Orice adevăr este ridiculizat înainte de a fi recunoscut."

A bătut ceasul problemelor ortodoxe cu mat în două mutări!!!

Iată clasamentul propus de mine:

PREMIUL I (Haring - 2o7). Dublu switchback cu joc analog. Jocul transferat din cursă în soluție duce, fiind întors cu 90 de grade, în joc real la un șah încrucișat. E o lucrare frumoasă pentru că este specifică

creației lui Haring.

PREMIUL II (Stan - 264): Tema „Ahues” cu 4 încercări, foarte bine construită. Totdeauna la modă.

PREMIUL III (Hermanson - 259): Încercarea 1.Da3 și jocul real au o axă pseudo-simetrică. Autorul face ca cele două apărări de la încercarea 1.Dc7 să fie regăsite, divizate, între altă încercare și jocul real. Stilul „Zago-Ruhlis”, ceea ce este foarte savant.

Mențiunea onorabilă 1 (Sveatov - 319): Tema „Novotny” combinată cu tema „Ruhlis”, având foarte frumoase intercepții transferate. Nu-mi place cheia cu figura ce a fost în afara jocului.

Mențiunea onorabilă 2 (Erohin - 262): Stil Lipton cu o cursă foarte frumoasă. Tema „Mackensie” la 1...D:b2(sau :cl) și 1....T:h3. Trei şahuri duble la alte apărări. Dacă aceasta nu este tocmai nou, este totuși frumos.

Mențiunea onorabilă 3 (Sambuu - 321): „Un obiect de artă tradițională mongolă cu aspectul fascinant”, zice comentatorul. De ce nu? Retransferările simetrice a matului, vizînd apărarea cîmpurilor d7 și f5 sînt de cel mai fericit efect!

Lauda 1 (Lider - 261): Trei mături frumoase schimbate la încercarea care compoartă o respingere fină.

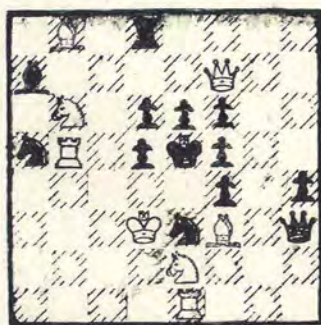
Lauda 2 (Lepage - 292): Tema „Mackensie” cu două mături schimbate. O lucrare interesantă. Gemeni nu se impun prin forță. S-a născut în imaginația unui tînar autor, care-mi este prieten și care ple-
tește în fericirea de a compune.

Lauda 3 (Erohin - 320): Tema „Ruhlis” (încă una!) în forma mai puțin obișnuită de „White to play”.

PREMIUL I:
207. Jac. HARING
(Olanda)

PREMIUL II:
264. Mihail STAN
(România)

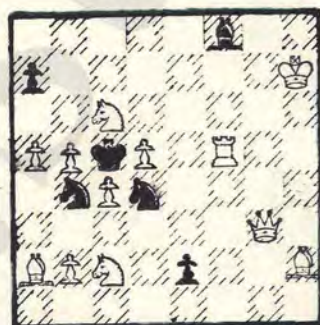
Premiul III: Menț. onorab. 1:
259. H. HERMANSON 319. G. M. SVEATOV
(Suedia) (U.R.S.S.)

2# (8+13)
1.C:d5?
1.N:d5!

2# (11+11)
1.N b4? 1.N:b6?
1.Nd6? 1.Nf8?
1.Ne7!

2# (12+6)
1.Da3?
1.Dc7? 1.De3!

2#* (7+13)
1.Cd5!

Jude: Pierre MONREAL
Arbitru internațional F.I.D.E.

Al III-lea CONCURS INTERNAȚIONAL TEMATIC al BULETINULUI NOSTRU (vezi Nr.11 al „B.P.”, pag.37) pe o temă nouă propusă de prof. Const. BIDULESCU, n-a avut succes, spre regretul nostru. N-am primit în termen decît 2 probleme, dintre care una (de Gh.Căliman) n-a corespuns, rămînînd una singură fără concurențe (vezi diagrama). Autorul acesteia, tînarul și talentatul colaborator al nostru, ne scrie: „Am lucrat destul asupra temei propuse de C.Bidulescu, dar n-am realiza mai nimic. Să sperăm că alți compozitori au fost mai norocoși”.

Se poate deduce, deci, că tema aceasta, cu tot aspectul ei modern (ciclicitatea bateriilor) este prea îngustă și fără perspective de dezvoltare. Sol.: 1.Dg2? b4!; 1.Td3? Da7!; 1.d:e5!(am.2.Td3#).

Mihail MARANDIUK
(U.R.S.S.)

2# (10+6)

CONTRIBUȚII LA EVALUAREA UNEI PROBLEME DE ȘAH

Stabilirea valorii reale a unei probleme și clasificarea ei corectă într-un concurs, prezintă destule greutatea arbitrilor, dat fiind complexitatea aspectelor. Faptul că criteriile după care se judecă problemele nu sînt încă toate universal acceptate, lăsînd gustului și preferințelor personale ale arbitrului un cîmp relativ larg la darea deciziilor, face ca acestea să rămîna totuși mai mult sau mai puțin subiective.

Pentru a remedia această situație, compozitorul american Vaux Wilson se străduiește de mai mulți ani să stabilească o metodă mai obiectivă de evaluare a problemelor, deoarece dînsul contestă părerea că ele - ca anumită formă de artă - nu ar permite o apreciere mai precisă. Arătînd în broșura sa „The Science of Judging Chess problems” din anul 1971, că problemele sînt judecate, în special, pe baza valorilor estetice, cu noțiuni ca: frumusețe, unitate, coerență, puritate, ascuțime și precizie, economicitate și altele, el afirmă că o judecată pur estetică a problemelor de șah nu poate fi obiectivă decît dacă ține cont și de un anumit punct de vedere matematic.

După Wilson, problemele ne plac într-un sens pur intelectual și această plăcere se bazează pe ingeniozitatea și complexitatea strategiei folosite, în combinații cu precizia, puritatea și eleganța cu care ea este aplicată. Analizînd un număr de criterii care se folosesc la judecarea problemelor, el expune un sistem de evaluare - denumit „MOE” - sistem care a fost larg explicat în revista „Schach - Echo” numerele 22-24 din 1970. Pe baza studierii unui foarte mare număr de probleme, el consideră că în jocul variantelor de soluționare nu sînt posibile decît n o u ă e l e m e n t e s t r a t e g i c e d e b a z ă, din care unele necesită un număr mai mare de cîmpuri pentru execuție, decît altele. Acordînd un punct pt. fiecare piesă și un punct pt. fiecare cîmp implicat în execuție, s-au stabilit valorile relative ale elementelor strategice de bază, astfel: A - capturare sau sacrificare a unei piese - 2 puncte; B - „șah” la rege - 2 puncte; C - apărare sau pierderea apărării - 2 p.; D - cîștigarea unei mutări spre un alt cîmp - 2 p.; E - blocare sau deblocare - 3 p.; F - rocade - 5 p.; G - mutare pe o linie, de pe ea sau în lungul ei - 5 p.; H - deschiderea sau închiderea unei linii - 7 p.; K - legare sau dezlegare - 8 p.

La aceste elemente strategice de bază, a găsit convenabil de a mai lua în considerație și două e l e m e n t e c o m p u s e, și anume: L - autolegare prin captură, legare prin retragere, dezlegare prin interferare - 10 p.; N - captura unei piese permițînd recapturare - 7 p.

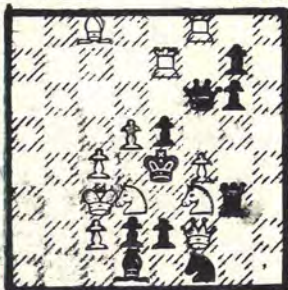
Sistemul se aplică la evaluare, descompunînd jocul dintr-o problemă în elementele strategice constitutive și adunînd punctele fiecăruia, rezultă valoarea globală, strategică a problemei; la aceasta se mai adaugă și c o e f i c i e n t u l d e e c o n o m i c i t a t e, rezultat din raportul totalului de puncte stabilit ca mai sus, prin numărul pieselor albe folosite în problemă.

Metoda MOE, propusă problemistilor a fost mult criticată, iar obiecțiunile cele mai vehemente le-a ridicat cunoscutul compozitor german H. Ahues, în Nr.8 al revistei „Die Schwalbe” apărută în aprilie 1971. Ținînd cont de aceste justificate critici, V. Wilson și-a îmbunătățit sistemul și a publicat noua versiune într-o nouă broșură apărută în 1973, căutînd să elimine defectele sesizate de H. Ahues în 1971. Cu toate acestea rămîn încă inerente unele slăbiciuni ale metodei, astfel încît numai pe baza ei nu se va putea evalua corect o problemă. Dacă însă se va găsi o posibilitate pentru arbitru de a ține cont și de acele criterii ce scapă evaluării prin MOE, cum ar fi, de ex., gradul de dificultate în reprezentarea unei teme, eleganță, omogenitate, originalitate etc., se va adevăra poate ceea ce a spus H. Schiegl în același număr al revistei „Die Schwalbe”: „Chiar

și o problemă premiată constă în mare parte din tehnică, ce se poate prinde în formule. Deci, pentru viitor ar putea să fie valabil: arbitrul pentru valoarea este-tică și artistică, iar MOE pentru execuția tehnică!".

În încheiere, propunem atenției cititorilor o problemă premiată, cu evaluarea MOE făcută de însuși V.Wilson în ultima sa broșură.

C.GOLDSCHMEDING
Pr.II 1973

Menționăm totodată semnificația simbolurilor folosite de V.Wilson la evaluare:

? - cursă (try-move); ! - cheie (key-move);
-- - răsturnarea cursei (stops the try) și
* - amenințare (threat).

1.Cd3:e5(!) (cheia, evaluată, după V.Wilson, prin: GLCLGDCA, ceea ce arată complexitatea strategică a acesteia; dar iată și o evaluare detaliată:) pcte:

G - cal mută de pe o linie (a 3-a)	5
L - autolegare prin captură	10
C - ia pază de la d4 (capturează pionul păzitor)	2
L - legarea calului f3 prin retragere	10
G - mută pe o linie (pe coloana "e")	5
D - câștigă mutarea pe un alt câmp (pe c6)	2
C - lipsește pionul f4 de pază	2
A - capturare (a pionului e5)	2
2.Df2-d4#(*) (amenințare) - B - "șah"	2
C - apără pionul f4	2
1....Cf1-e3 - G - mută pe o linie (diagonala g1-a7)	5
L - dezlegare prin interferare (Cf3)	10
2.Cf3:d2# - H - deschidere de linie (coloana "f")	7
A - captură (pion d2)	2
B - "șah"	2
1....Df6-b6 - H - deschide o linie (coloana "f")	7
K - dezleagă direct (Ce5)	8
G - mută pe o altă linie (diag. a7-g1)	5
C - apără punctul d4 (direct)	2
2.Ce5-c6# - H - deschide o linie (coloana "e")	7
H - închide o linie (orizontala a 6-a)	7
1....Df6:e5+ - N - capturarea unei piese,permițând recapturare	7
B - "șah"	2
C - apără pionul f4 (indirect, prin Tf8)	2
2.Te7:e5# - A - capturare	2
B - "șah"	2
1....Tg3:f3+ - N - capturare, permițând recapturare	7
B - "șah"	2
2.Df2:f3# - A - capturare	2
B - "șah"	2
C - apără pionul f4	2
1....Re4:f4 - E - deblocare (a câmpului e4)	3
A - capturare	2
2.Df2-d4# - B - "șah"	2
C - apără (câmpul liber e4)	2
1.Cf3:e5(?) (cursă) - H - deschide o linie (orizontala a 3-a)	7
G - mută de pe o linie (de pe col. "f")	5
L - se autoleagă prin captură	10
L - legare prin retragere (a Cd3)	10
G - mută pe o linie (pe col. "e")	5
A - capturare	2
D - câștigă mutarea pe un alt câmp(c6)	2
C - apără pionul f4	2
2.Df2-d4#(*) (amenințare) - nu se acordă punctele,fiind punctată la soluție	0
1....Cf1-e3 - G - mută pe o linie	5
L - dezlegare prin interferare (Cd3)	10

2.Cd3-c5#	- B - "sah"	2
1....Df6-b6	- K - dezlegare directă a Ce5	8
	G - mută pe altă linie (diag. a7-gl)	5
	C - apără d4	2
2.Ce5-c6#	- H - deschide o linie (col. "e")	7
	H - închide o linie (orizontala a 6-a)	7
1....Tg3:d3+	- N - capturare, permițînd recapturare	7
	B - "sah"	2
2.c2:d3#	- A - capturare	2
	B - "sah"	2
1....Df6:e5+	- N - capturare, permițînd recapturare	7
	B - "sah"	2
2.Te7:e5#	- nu se mai punctează, fiind punctat în soluție	0
Dar 1....Tg3-e3(--)	! anihilează cursa - G - mută pe o linie	5

TOTAL puncte 259

259 : 11(numărul pieselor albe) = 24(puncte pentru economicitate), rezultînd TOTALUL GENERAL 259 + 24 = 283 puncte.

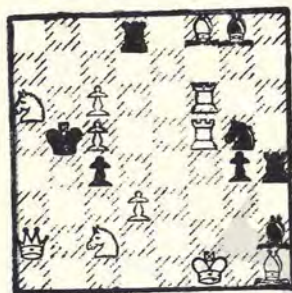
Ing. I. MAYER
(Sibiu)

PE MARGINEA ARTICOLULUI DESPRE TEMA „GRIMSHAW”

(vezi Nr.13 al „B.P.”)

Cu toate deosebirile de opinii, partea cu care toți sînt de acord, deci cu esența temei, rămîne „autointerferența” exploatată direct de culoarea opusă. Aceasta nu trebuie, deci, legată de o anumită culoare, efectul negativ putînd fi exploatat de ori-care din culorile angajate pe tablă. Dacă interferența este exploatată de culoarea în atac, avem tema propriu-zisă, dacă de culoarea în apărare - avem anti-forma temei. Există însă și probleme, așa numite „duplex”, la care rolul culorilor se schimbă, de aceea este important tocmai rolul și nu culoarea. Dar, oare cum poate exploata partea în apărare autointerferența culorii ce se află în atac? Unic - printr-o apărare care respinge o cursă tematică!

N.G.van Dijk
„Die Schwalbe”
1961

2# (11+8)

In diagr. din stînga (probl. XII în articolul citat, unde apăruse ero- J. Savournin nat, fără Ng8), apărările negre nu-si Europe Echecs" simple respingeri ale amenințărilor 1972 Pr. III - în cazul de față, de tipul Novotny - ci sînt totodată exploatare ale autointerferențelor albe. Din punctul nostru de vedere, ar fi ideal tematic dacă ar fi fost prezentată și exploatarea interferențierii turnului f5 după 1.Nd5, pentru a completa caracterul de anti-formă a celei din urmă perechi de IR albe. Exemplul din dreapta face parte aparent tot din această grupă a problemelor cu anti-

2# (8+9)

-Grimshaw, aici în formă de tripletă ca și la diagr. XI din articolul citat. Aici însă avem o deosebire esențială: D nu este legată în nici una din fazele soluției. Astfel, la 1.Dd4 Ta4!, amenințarea este parată nu pentru că D n-ar putea muta la c3, ci pentru că trebuie să controleze cîmpul e3, deosebirea între D și N fiind nu linia lor de acțiune, ci rolul lor! Aceasta constituie însă esența temei „Plachutta”. Deci, aici avem două autointerferențe simple (nu Grimshaw în spiritul strategic, lipsind reciprocitatea, și în spiritul clasic - trecerea peste cîmpul critic și un anti-Plachutta. De aici rezultă importanța liniilor de acțiune în definierea temei! Acest criteriu poate fi însoțit, însă, de următoarele particularități: 1) D poate fi legată doar la mutarea de mat (ba-

terie), și 2) D devine dezlegată de mutarea de mat. Se pare, deci, că criteriul liniilor de acțiune diferite va trebui observat la timpul și locul matului. D. poate avea linii de acțiune comune cu figura cu care este împerechită, dar se canalizează prin legare, sau rămâne altfel după dezlegare numai în raport cu câmpul tematic (ca, spre exemplu, câmpul c7 din diagrama VIII din același articol citat).

Toma GARAI

(S.U.A.)

SOLUȚIILE celor două probleme de pe pag.37: (van Dijk).1.Td5?(interferează Nh1)Ce6!; 1.Nd6?(interf.Tf6)Cf3!; 1.Td6?(interf.Nf8)Ne5!. 1.Nd5! (Savournin).1.Nd4?(am.2.Ne3#)Cc4!(int.T); 1.Td4?(am.2.Dg5#)Nh2!(int.D); 1.Dd4?(am.2.Df4#)Ta4!(int.N). 1.Ne5!.

REZULTATUL CONCURSULUI NOSTRU PERMANENT DE DEZLEGĂRI

In cursul anului 1973, au luat parte la acest concurs 26 dezlegători. In urma însumării punctelor acordate pentru dezlegarea problemelor și studiilor apărute în Nr.Nr.8 - 12/1973, s-a stabilit următoarea clasificare: Petrache POPA(București) cu 1133 puncte, Valentin IONESCU(P.Neamț) 1125 pcte, Nicky GHERAN(București) 1055 pcte, Anton Moldovan(Timișoara) 916 p., Vasile Orgics(Sighet) 750 p., Teodor Fintescu(București) 720, Vasile Vermeșter(Sighet) 596, Ladislau Redlinger(București) 581, Badea Duță(București) 568, Ladislau Vigh(Oradea) 551, C.Albișoru(București) 510, A.Sperdea(Hunedoara) - 504, I.Roangheși(Baia Mare) 459, A.F.Ilin(URSS) 374, I.Murărașu (c.Vorniceni) 323, P.Răican(Tulcea) 293, I.Mircioiu(Brașov) 264, P.Krepko(URSS) 149, I.Ciurel(Drobeta) 98, N.Varcienco(URSS) 81, N.Budkov(URSS) 79, V.Petrovici(București) 74, Ch.Ianoșev(Timișoara) 68, D-tru Hristenco(București) 43, Gh.Enache(București) 22, C.Marin(Ploiești) - 16 puncte. Primilor trei din fruntea clasamentului li s-au acordat premii, iar punctele respective au fost anulate. Punctele acumulate de ceilalți dezlegători rămân valabile în continuare.

Compoziția românească a suferit în anul ce se încheie o pierdere grea în persoana cunoscutului problemist SERGIU THAN. Buletinul nostru a dedicat memoriei dispărutului Suplimentul Nr.2, cuprinzând datele biografice și o colecție de probleme selecționate ale lui Than. Totodată anunțăm moartea prematură a colaboratorului nostru, Mikloș Z.LOCKER din Mukacevo(URSS), bine cunoscut ca propagandist entuziast al problemelor „mici”(miniaturi) cu mat în 2 mutări.

STUDII INEDITE

ARBITRU: Constantin RAINA (România).

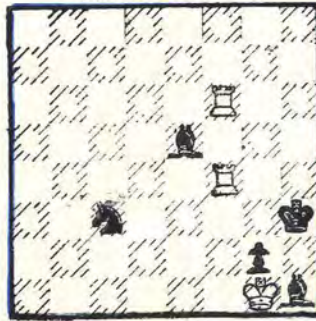
59. Marjan KOVAČEVIĆ (Jugoslavia) 60. F.S.BONDARENKO (U.R.S.S.) 61. Anatolii T.MOTOR (U.R.S.S.) 62. Nik.E.SVIRIDENKO (U.R.S.S.)

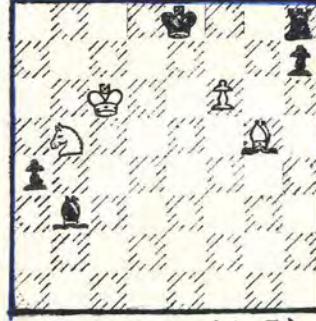
Alb câștigă(7+3)

Alb câștigă(6+9)

Remiză (3+5)

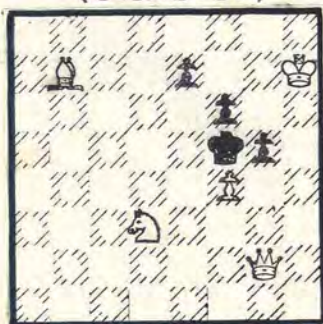

Remiză (4+5)

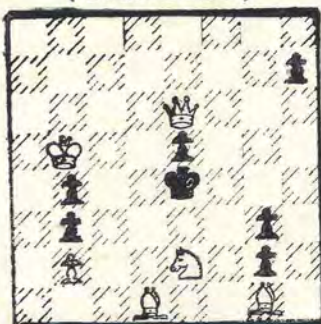
PROBLEME INEDITE

ARBITRII: la 2 $\neq$ - Nikolai V.CERNEAVSKI(URSS), 3 $\neq$ și mai multe mutări - Niktopolion P. KAȘCEEV(URSS), feerice - Iosif GROSU (România).

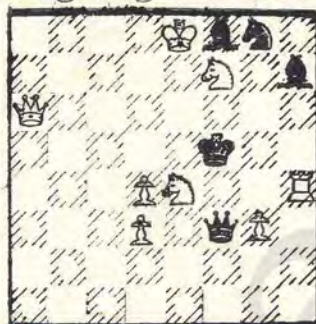
409. Anatolii ȘALAMOV (U.R.S.S.) 410. Ilia LIOKUMOVICI (U.R.S.S.) 411. Gheorghe CĂLIMAN Sîngeorgiu-Pădure 412. E. A. PETROV (U.R.S.S.)

2 $\neq$ (5+4)

2 $\neq^*$ (6+7)

2 $\neq^*$ (8+5)

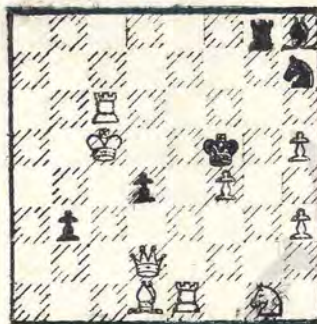
2 $\neq$ (7+7)

413. Mihail I. STAN
Roman

2 $\neq$ (7+8)

414. R.ALIOVSAD ZADE
(U.R.S.S.)

2 $\neq^*$ (9+6)

415. Anatolii VORONIN
(U.R.S.S.)

2 $\neq$ (10+6)

416. L.NOSANOVSKI
(U.R.S.S.)

2 $\neq$ (10+8)

417. V. F. UDARTEV
(U.R.S.S.)

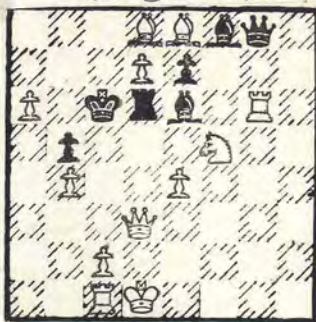
2 $\neq$ (7+12)

418. Milan VELIMIROVIĆ
(Jugoslavia)

2 $\neq$ (10+9)

419. Yves CHEYLAN
(Algeria)

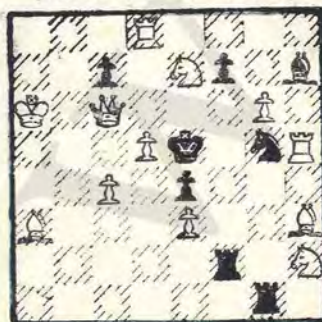
2 $\neq$ (12+7)

420. H.HERMANSON
(Suedia)

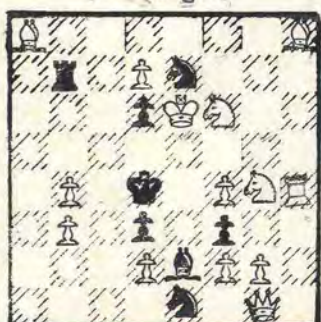
2 $\neq$ (11+8)

421. Andrej ANČIN
(Cehoslovacia)

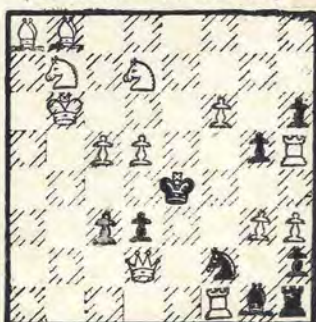
2 $\neq$ (12+8)

422. Roger LEPAGE
(Franța)

2 $\neq$ (14+8)

423. Ján VALUŠKA
(Cehoslovacia)

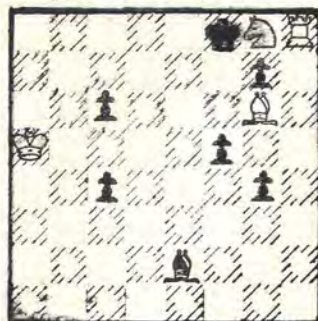
2 $\neq^*$ (14+8)

424. M.Z.LOCKER & E.
M.BOGDANOV (URSS)

2 $\neq$ (11+10)

425.
Leonid MAKARONET
(U.R.S.S.)

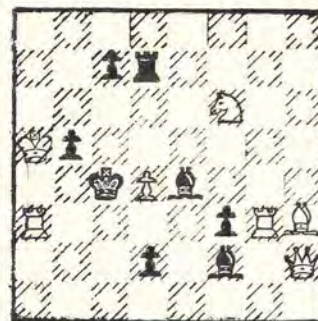
3≠ (4+7)

426.
Saturnin LIMBACH
(Polonia)

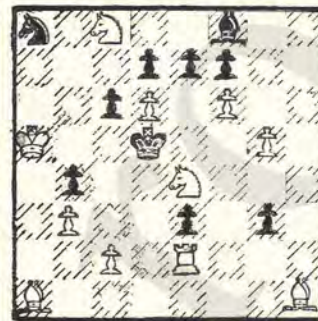
3≠ (4+7)

427.
Nad.A.LEONTIEVA
(U.R.S.S.)

3≠ (7+8)

428.
Valentin RUDENKO
(U.R.S.S.)

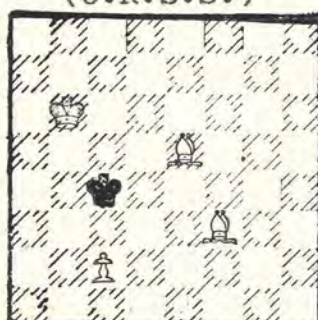
3≠ (11+10)

429.
Ion MURĂRAȘU
c.Vorniceni

4≠ (4+8)

430.
Stanisl.TOLSTOI
(U.R.S.S.)

5≠ (4+1)

431.
M.KUZNETOV & M.
MARANDIUK (URSS)

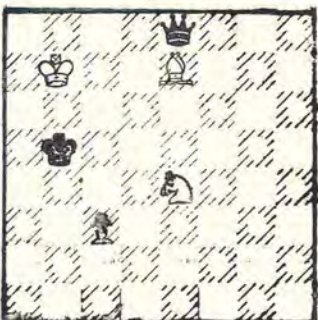
6≠ (10+7)

432.
A.FEOKTISTOV
(U.R.S.S.)

8≠ (11+9)

433.
Alexandru S.RODE
Dej

Aj.2≠ (4+2)

B/ Ce4→c4.

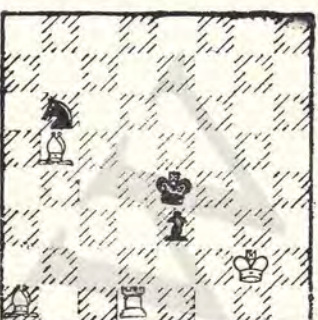
437.R.FEDOROVICI & E.SOROKIN (URSS)

Aj.2≠ (9+4)

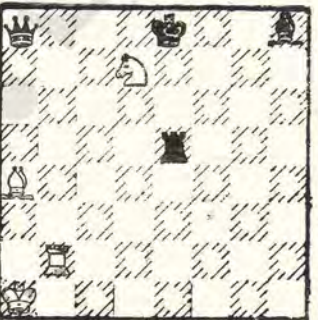
(2.1.1.1)

434.
Andrei LOBUSOV
(U.R.S.S.)

Aj.2≠* (4+3)

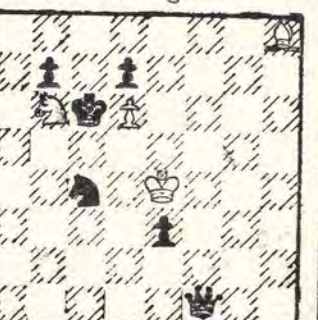
435.
Gheorghe SZONDY
Lugoj

Aj.2≠ (4+4)

B/ Te5→f6.

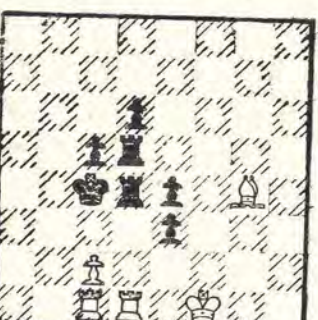
439.Badea DUȚA
București

Aj.3≠ (4+6)

(2.1.1.1)

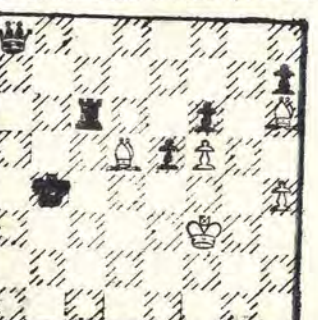
436.
A. KAKOVIN
(U.R.S.S.)

Aj.2≠ (5+7)

(2.1.1.1)

440.F.BONDARENKO
& A.MOLDOVAN (Rom.)

Inv.max.4≠ (5+6)

DEZLEGĂRI de PROBLEME din Nr.13

=====

337(Hristenko; cu pion negru la b4). Incercări tematice: 1.Nd3(d5)+? Ne6(e2)! 2.?#. 1.Dd7!(am. 2.Dd1#) Nb5(d3) 2.N(:)d3#, 1.... Nb3(d5) 2.N(:)d5#, avem deci tema „Barthélemy”. Var.secundare: 1.N e2 2.T:f3#, 1...c2(:b2) 2.Dd2#. Dar, spre regret, merge și 1.N:f3+ Ne6(e2) 2.Cd3(T7:e2)#. (2+2+1 pcte). 338(Gosman). 1.Cc4!(Zugzwang) Re6(C ad-lib.) 2.Ce7#, 1...R:c4 2.Cb4#, 1...T ad-lib.(b4) 2.C(:)b4 mat, 1...T:c4 2.D:d7#, 1...d6(:c6) 2.Ce3(D:c6)#, 1...f6(C ad-lib.) 2.D:g8(Ce7)#. O problemă superbă în stil clasic, cu șapte(7) maturi diferite. „Mare maiestrie în construcția problemei! (L.R.)(2 p.) 339(Căliman). 1.D:b5! (am. 2.Db2#) Da2(b3,b4,:b5,d3,:e4)+ 2.C:a2(D :b3,D:b4,C:b5,D:d3,C:e4)#, 1...Rd4 2.Nf6#, 1...C:a4 2.D:c4#. Spre regret, merge și 1.T:c6(am. 2.C:b5#) Cd4(:d6) 2.Db4(e3)#. Se corectează ușor prin adăugarea unui pion negru la d7. (2+2 pcte). 340. (Fedorovici). 1.e4!(cu am. triplă: 2.T:h3,Ng6 și Cf4#) C/a/:e4 2. T/B/:h3#, 1...T/b/:e4 2.N/C/g6#, 1...N/c/:e4 2.C/A/f4#. O realizare originală a sintezei temelor „Novotny” și „Fleck” cu alternanța ciclică a tipurilor de figuri C-T-T-N-N-C după formula aB-bC-cA. Varianta sec.: 1...Cf5(unica apărare totală) 2.T:f5#. Nu merge 1.Ne4 din cauza 1...T:e4! „Poziția aerată și superioritatea numerică a pieselor negre provoacă o impresie plăcută”(L.R.). (2+2+2 pcte). 341 (Bidulescu). Incercările, împreună cu cheia soluției, creind aceeași amenințare (2.Dh2#), realizează tema „Albino”: 1.e:d3? Tc2!, 1. e:f3? Ce2!, 1.e3? Ng7! și 1.e4! Tc2(Ce2,Ng7,d:e3 e.p., f2) 2.C:d3(C :f3,D:g5,D:e3,Cd7)#. O realizare bine inspirată, cele trei încercări avînd răsturnări diferite, spiritual motivate. (2+3+1 puncte). 342(Rudenko). Joc ap.: 1...C ad-lib. 2.T:h5#, 1...C:h4! 2.Ce4#. Sol: 1.Df2!(am.2.D:g3#) T ad-lib. 2.Ce4#, 1...Tg4! 2.T:h5#, 1...C ad-lib. 2.Cf5#, 1...C:h4! 2.Ce6#. In primele două variante avem maturi transferate din joc ap., iar la mutările negrului din joc ap. urmează maturi schimbate. O realizare remarcabilă a temei „Ruhlis”. Lipsa matului la fuga regelui din poziția inițială deranjează oarecum. (2+2+1 pcte.) 343(Racz). Curse: I. 1.Cec5!?(am.dublă, specifică temei „Novotny”: 2.Dd5# și Nb8#) N(T):c5 2.Dd5(Nb8)#, 1...Tf5 2.Cd7#, dar 1...Nf5! 2.?#; II. 1.Cf6!?(am.2.N:d4#) N(T)c5 2.Dd5(Nb8)# — de data aceasta avem tema „Grimshaw” pe cîmpul c5; var.secundare: 1... Cf5(Ce2,Ng4) 2.Cd7(Te4,D:g3)#, dar 1...Tg4! 2.?#. Sol.: 1.Cbc5!(iarăși tema „Novotny” cu am. dublă: 2.Dd5# și Cd3#) N:c5 2.Dd5# și 1...T:c5 2.Nb8#(eclipsarea turnului urmată de schimbarea matului). Var.secundare: 1...Tb8+(Ne6) 2.N:b8(Cd3)#. Jocul din cele trei faze reprezintă tema A.1, care a fost impusă la campionatul mondial pe echipe (W.C.C.T.). „M-am obișnuit cu gîndul că numele compozitorului sibian E.Racz este o garanție pentru inventivitate și nici de data aceasta așteptările nu mi-au fost înșelate, problema avînd o concepție spirituală; este foarte greu să-l urmărești pe autor în toate meandrele complicațiilor în care se angajează!”(L.R.)(2+2+2 puncte). 344(Maryško). 1.Ne6!(am.2.Dg4#) Rc4(T:f7) 2.d:c6#, 1... Tc4(:d3) 2.N:e5(D:d3)#, 1...Ce3 2.Tf4# (2 pcte). 345(Lepage). 1. R g5! (dezleagă D albă în raport cu Ne4, dar o leagă în raport cu T e5, autolegîndu-și totodată și Tf4; amenință 2.Dd5# pe linia de le- legătură — tema „anti-Costăchel”) d5 2.Df6#,-„Costăchel invers”, 1. ...Ce3(dezleagă Tf4) 2.T:e4#, 1...Cb6(d:e6) 2.D:c5(C:e6)#. O problemă frumoasă cu maximul de legări și dezlegări realizate de autor. (L.R.) Splendide „focuri de artificii” de legări-dezlegări (V.I.) (2+2 pcte). 246(Mayer). Joc ap.: 1...D:e5+ 2.N:e5# și 1...N:e6 2.C d3#. Cursă: 1.Dh5!?(am.2.D:g5#) T:h5 2.C:h5#, 1...g2 2.D:h2#, dar 1...Ne2! 2.?#. Sol.: 1.R:f7!(am. 2.Tf5#) D:e5 2.Cd3#, 1...N:e6+ 2. C:e6#, 1...R:e5 2.Db8#, 1...Dd5 2.C:d5#, 1...D(N)d3 2.C:d3#, 1...D :d2 2.Te4#, 1...De4 2.T:e4#, 1...g2 2.D:h2#. O realizare remarcabilă a temei A.2 de la Campionatul mondial pe echipe (WCCT-1972). I. Murărașu observă că pionul f2 este de prisos, obținîndu-se o variantă în plus: 1...T:d2 2.Ch5#, însă în acest caz apare o respinge-

re dublă a cursei (1...Te2!).(2+2 pte). 347(Mironenko). 1.Cb7!(Zugzwang) Rb1 2.Cb4 (din nou Zugzwang) R:al 3.Dcl≠, 1...Rd1 2.Cd4 R el 3.Dc4≠, 1...R:d3 2.Cd4 Re4(c4) 3.Cc5(Db5)≠, 1...Rb3 2.Dcl(d2)și 3.Db2≠. Fuga regelui negru „în stea” sub forma de Meredith. O problemă bună cu mutări liniștite. „Splendidă problemă, cu o cheie care pare a fi absurdă!”(L.R.) (3 pte). 348(Duță). 1.Ce4!(Zugzwang) Rf5 2.Cg5!(am. 3.Nd7≠) Rg4 3.Ce3≠, 1...Rd5 2.Rf6! R:c4 (2...R:e4 3.Nc6≠) 3.Nf7≠. Iarăși un Meredith cu mutări liniștite.(3 p.). 349. (Sveatov). 1.Ca5! (am. 2.Cb3+ c:b3 3.Dd3≠) Te4 2.Cc6+ C:c6 3.Dd7≠, 1...Ne4 2.N:e3+ R:c3 3.Df2≠. În două variante, negrul se apără făcând obstrucția diagonalei f5-d3, dar autoblochează câmpul e4, ceea ce este exploatat de alb. „O problemă foarte reușită”(B.D.) (3p.) 350(Dragotă). 1.c5!(Zugzwang) C:d5(!) 2.Te6+ D:e6 3.De4≠, 1...Ce4+! 2.Rg4+ Cg5+ 3.De4≠! - o variantă admirabilă cu șahuri încrucișate! (V.I.); 1...D:g6+ 2.C:g6+ h:g6 3.Te6≠, 1...h:g6 2.Te6+ D:e6 3.C:g6 mat, 1...Dc8 2.T:c8 etc. O luptă crâncenă cu câteva momente excepționale (L.R.) (3 p.). 351(Kornev & Agarkov). 1.Cf4! (am.2.Cd5!-amenință 3.Ce7≠- e:d5 3.N:f5≠) T:f4 2.Tc3! și 3.T:c5≠, 1...N:f4 2.Nf7! și 3.N:e6≠, 1...C:f4 2.Cc4! și 3.Cd6≠. Var.secundare: 1...T:g6 2.Cg6 etc. Ideea obstrucției pe câmpul f4. O problemă excepțională (L.R.) (3 p.). 352(Leontieva). Intenția: L.Tb8!(am. 2.b5+ a:b5 3.a:b5≠) Ta2 2.Ne5 și 3.Cd8≠, 1...Tal 2.Td8 (am. 3.Ce5≠) Cd7(g4) 3.N:d5≠, iar la 2...T:a4 3.N:a4≠, dar 2...Cc5! 3.?, deci, intenția autorului să realizeze tema „Drezda” s-a dovedit...insolubilă (3 + +1 pte). 353(Tolstoi). 1.Rb4! c5+ 2.Rc4 c:d4 3.Rb3 d:e3 4.Rb2 e2 5.Nc2≠. O miniatură bună cu Zugzwang la fiecare mutare și cu mat model.(4 pte). 354(Lobusov). 1.Ce8!(am.2.Cc7≠) Na5 2.Cf6+ Re6 3. Ch5!(am.4.Cf4≠) Nd2 4.e3(am.5.Cf4≠) N:e3 5.Cg7+ Rd5 6.Ce8 și 7.Cc7≠ Un Meredith cu joc interesant servind la devierea nebunului negru. Incercarea 1.Ch5? eșuează după 1...Ng3! 2.C:g3 b6!!(5 pte). 355(Bakcsi). I. 1.Te5 Cc6 2.R:e4 Cd4≠; II. Intenția: 1.Ce5 Cd5 2.R:e4 Cf4≠, dar merge, spre regret, și 1...Cc6 2.R:e4 C:e5≠(2+2+2 p.) 356(Kriheli). A. 1.T:e2 Cg6 2.Df6 Ce5≠. B. Intenția: 1.T:a6 Cf5 2.Dd7 Cd6≠, dar merge, spre regret, atât 1.Te4 Ce3+ 2.Re5 Cg6≠, cât și 1.Te3(:e2) C:d6+ 2.Re5 Cg6≠.(2+2+2+2 pte). 357(Șamile). Jocuri aparente: 1...Ta3 2.b:c3 Ta4≠, 1...Cd3 2.b:c3 Tb4≠. Sol.: I.1.g1T+! Cf3 2.Tg2 Ce5≠; II. 1.g1C+! Cg2 2.Cf3 Ce3≠. O splendoare cu maximum de economicitate!(L.R.)(2+2+2+2 pte). 358(Grigorian). Cele 3 soluții intenționate de autor sînt: I. 1.Ne5 Cd2 2.Nf4 Td6+ 3. Re5 Cc4≠; II. 1.Nf6 Cc3 2.Ng5 Te7+ 3.Rf6 Cd5≠; III. 1.elT Cf6 2.Te5 Ch7 3.Nf6 Cf8≠, dar pe lângă acestea, au fost găsite și următoarele: IV. 1.Ne5 Cd6 2.Rd5 Cc4(f7)+ 3.Rc6 C:e5≠; V. 1.Nc3+ Rb5 2.Re5 Cd6 3.Rd4 Cc4≠; VI. 1.Re5 Cd6 2.c4 Rb4(merge și intervertirea de aceleași mutări: 1.c4 Rb4 2.Re5 Cd6) 3.Rd4 C:c4≠; VII. 1.tempo(c4)Ta7 2.Rd5 Cf5 3.Rc6 Ce7≠.(3+3+3+3+3+3+3 pte). 359(Limbach). 1.Tfb3(Zugzwang) Rc2 2.Ca3+ Rd2 3.Cc4+ Rc2 4.Dg6+ Ce4 5.Ca3+ (dar în loc de această continuare intenționată de autor, merge și 5.T3b2+ Rc3 /5. ...Rd3 6.Ce5+ Rc3 7.Dg3+/ 6.Tcl+ Rd3 7.Dg3+) Rd2 6.T3b2+ Rc(d)3 7.Dg3+ C:g3≠.(5+3 pte). 360(Husserl). I. 1.Ra8 (1...c8N! 2.Nh2 R:h2 pat) c8D+ 2.Nb8 Rg1 pat; II. 1.Ra6 c8T! 2.Nb8 T:b8 pat; III. 1.Rb7 c8C! 2.Ra8 C:d6 pat. De fapt, sînt trei soluții, dintre care prima de tipul Onițiu (1.2.1.1). Frumoasă idee realizată cu minimum de mijloace (L.R.) (2+2+2+2 pte).

DEZLEGĂRI de STUDII din Nr.13

=====

43(Pogoseanț & Tolstoi). 1.Cc5+! Rb4! (1...Ra3 2.T:b3+ Ra2 3.R:f6 și câștigă; 1...Rb5 2.T:cl b2 3.Tbl R:c5 4.R:f6 și câșt.) 2.T:cl b2 (dacă 2...Cg4 3.Cd3+ Ra3 4.Tal≠; o variantă interesantă rezultă după 2...Cd5+ 3.Rd6 Cc3 /3...Ce3 4.Cd3+ și câșt./ 4.Cd3+ Rc4 5.Cb2+ Rb4 /5...Rd4 6.Rc6 Ca2 7.Tc4+ și câșt./ 6.Re5 Ra3 /6...Ce2 7.Cd3+ Ra3 8 Tal≠/ 7.Cd3 Ca2 /7...b2 8.T:c3+ și câșt./ 8.Tc8 cu câștig, însă nu 7.T:c3? R:b2 8.Rd4 Ra2 9.Tc8 b2 10.Rc3 blC+! și neg-

rul obține remiză) 3.Tbl (nu 3.Cd3+? din cauza 3...Rb3 /3...Ra3? 4.Tc3+ Ra2 5.Tc2 și cîst./ 4.Tbl Ce4 /calea cea mai scurtă spre remiză/ 5.T:b2+ Rc3 =, sau 5.C:b2 Cc3 =; după 3.Tbl jocul se bifurcă, rezultînd două variante principale ale studiului): **I. 3....Cg4!(3...R:c5 4.R:f6 cu cîst.; 3...Rc3 4.Ca4+ Rb3 5.T:b2+ R:a4 6.R:f6 cu cîst.; 3...Ra3 4.Cd3 Cd5+ 5.Rf7 Cf4 6.C:b2 Ra2 7.Tf1 cu cîst.) 4.Rd6! (4.Cd3+? constituie o cursă interesantă: 4...Rb3!! /4....Rc3? 5.C:b2 Rc2 6.Tgl și cîst./ 5.T:b2+ Rc3 6.Tb4/g2/ Ce3 =, sau 5.C:b2 Ce3!! 6.Rd6 Ra2 7.Tel Cc2! =) 4....Rc3! 5.Ca4+ Rb3!! 6.C:b2! (cursă: 6.T:b2+? R:a4 7.Te2 Rb3! 8.Re6 Rc3 9.Rf5 Rd3! =) 6....Ce3!! 7.Rc5!! Ra2! 8.Tel Cc2 9.Te2 R:b2 10.Rc4! Rbl 11.Rc3! Ca3 12.Rb3 și cîstigă. **II. 3....Cd5+ 4.Rd6 Ra3 (4...Rc3 5.Ca4+ Rb3 6.T:b2+ și cîstigă) 5.Cd3 Cb6! (5...Cf4 6.C:b2 Ra2 7.Tf1 și cîst.) 6.C:b2! (6.T:b2? Cc4+ =; 6.Rc5? Ca4+ 7.Rc4 Ra2 =) 6....Ra2 7.Tf1!! (7.Td1? R:b2 8.Rc5 Ca4+ 9.Rb4 Rc2!! 10.T ad-lib. Cb2 =; 7.Tel? R:b2 8.Rc5 C a4+ 9.Rb4 Cc3! =) 7....R:b2 8.Rc5 Cd7+ (8...Ca4+ 9.Rb4 Cc3 10.Tf2+ și cîst.) 9.Rb4! Rc2 10.Tf5! Rd3 11.Td5+ și cîst., sau 9....Ce5 10.Tf2+ Rcl (10...Rbl 11.Rc3 Cg4 12.Tb2+ Rcl 13.Tg2 Ce3 14.Tgl+ Cd1+ 15.Rd3 și cîst.) 11.Rc3 Rd1 12.Tf4! Re2 (12....Cg6 13.Te4 și cîst. sau 12....Cc6 13.Te4 și cîst.) 13 Te4+ și cîst. Un studiu de extremă economie de material, cu elemente legate de problema practică a salvării turnului de la „îngropare” la bl și cu implicații teoretice - victoria T+C împotriva N+C.(L.R.) 44(Kuznetov & Motor & Petrescu). 1.Cf4+! (1.Cd8? C:c6+2.C:c6 R:e2 3.Cd8 Tc5+ 4.R:a6 Te5 și negrul cîstigă) 1....Re3 2.Cd5+ Rd4 3.Cd8 T:d8 4.e:d8C! C:c6+(4...Rd5 5.c7 Cc4+ 6.R:a6 Cd6 7.Cf7 Ce8 8.Rb7 e3 9.R:c8 e2 10.Rb8 e1D 11.c8D Db1+ 12.Db7+ D:b7+ 13.R:b7 Rc5 14.Ce5 Rb4 15.Cd3 Ra3 16.Ccl și cîst.) 5.C:c6+ R:d5 6.Cb4+ Rc4 7.C:a6! e3 8.Cb4 e2 (8...Rc3 9.C d5+ Rb2 10.a4 e2 11.Cf4 e1C 12.Rb6 Cc2 13.a5 Cb4 14.Cd3+ și cîst.) 9.Cc2 Rc3 10.Cel Rc4 11.Ra4!! Rc5 12.Rb3 Rb5 13.a3!! Ra5 14.Cc2 și cîstigă. 45(Bondarenko). 1.c6 Ne7 (sau 1...g4 2.Rg2 Ne7 3.Rg3 etc) 2.Rg2 g4 3.Rg3 Nf8 4.R:g4 Nh6 5.f4 Ng7 6.Rf5 Nf8 7.Rg6 Ne7 8.Rf7 N d8 9.Re8 Ne7 10.Cb8! (10.R:e7? pat) Nd8 11.Cd7 și cîstigă. Acest studiu se distinge printr-o idee clară - închiderea nebunului negru - realizată cu consecvență.(L.R.) 46(Kakovin & Motor). 1.a6 Nf2 2.Rf8! Ne3 3.Re8 Nb6 4.Rf8 R:e5 5.Re7 d6 (5...d5 6.Rd7 c5 7.Rc6 =) 6.Rd7 Rd5 (6...d5 7.R:c6 Nf2 8.b5 =) 7.Rc8 Rc4 8.Rd7 (8.Rb7? Rb5 și negrul cîstigă) 8....Rd5 (8...Rb5 9.R:d6 =) 9.Rc8 și remiză. Un studiu bun și instructiv!(C.P.). Dintr-o poziție în care victoria negrului pare inevitabilă, rezultă un foarte frumos studiu de remiză cu valoare de „avertisment” pentru jocul practic.(L.R.).****

ERATA. Autorii problemei 153(Sorokin & Moutecidis), distinsă cu pr. III la al II-lea concurs anual (1972) al „B.P.”, nu sînt de acord, și pe bună dreptate, cu afirmația lui N.Cerneavski (vezi „B. P.” Nr.14-15, pag.18) cum că această problemă are o poziție ilegală, lipsind ultima mutare a negrului. Intr-adevăr, ultima mutare a negrului a fost ...Ral-a2, după ce T alb a capturat un T negru — spre ex. ...Tgl-bl 1.Thl:bl+ Ral-a2!.

În diagrama 394(Gheran) s-a strecurat, spre regretul nostru, o greșeală de tipar: N negru se află la f8 și nu la g8.

La studiul 51(Kralin) lipsesc, din cauza tiparului defectuos, N alb la d8 și R negru la d7.

La problema 407(Drăgan), gemenul C rezultă după b3→c6.

COLECTIVUL REDACȚIONAL al BULETINULUI PROBLEMISTIC UREAZĂ
TUTUROR CITITORILOR și COLABORATORILOR SĂI UN AN NOU
F E R I C I T !

L A M U L Ț I A N I 1975!

TABLA DE MATERII 1973 - 1974

=====

ARTICOLE TEORETICE SI TEHNICE

C.BIDULESCU - Permutarea ciclică a figurilor care formează baterii.	11
N.CERNEAVSKI- Tema Lvov la 2 ♚.	8
N.DOLGHINOVICI - Economia materialului-formală și artistică.	12
-Tema dubla alternanță.	- 14-15
N.DOLGHINOVICI,E.SOROKIN -Alternanța în oglindă.	- 10
T.GARAI- Ce este de fapt tema Grimshaw?	- 13
Pe marginea articolului despre tema Grimshaw.	- 16
T.GORGHIEV -Inspirându-ne de la clasici.	- 13
A.IANOVICIC - In atenția debutanților.	- 12
- Rocada în compoziție.	- 16
A.KAKOVIN - Tema nedescoperită pînă la capăt.	- 10
A.KAKOVIN,A.MOTOR- Blocada R negru.	- 11
N.MALAFIENKO - O temă nouă.	-8,9,12
I.MAYER - Contribuții la evaluarea unei probleme de șah.	- 16
V.NESTORESCU -Se putea și mai bine.	-14-15
E.SOROKIN Tema Tutlaiant-Sorokin la aj. 2 ♚.	- 8
Constanta lui Sorokin în problema heterodoxă.	- 12

DIFERITE

A XV-a sesiune a comisiei de probleme FIDE	- 8
A XVI-a sesiune a comisiei de probleme FIDE	- 12
Bibliografie	-9,14,15
Clasificări sportive	-8,9,10
Concursuri anunțate	-8,9,10,11
	12,14-15
Concurs sintetic(V.Cuciuc)	-8,9,11,13
Concurs special	-10
Concurs tematic	-9,11,13
Dezlegare exerciții	- 8
Errare humanum est (erata)	-8,10,16
Matematică șahistă(V.Cuciuc)	-8,11,13
Piese CIRCE	-10
Probleme prelungite	-11
Rezultate concursuri de compoziție	-11,12,14-15
	16
Rezultate concurs dezlegări	-10,12,16
Rubrici de șah noi	-13
Succese românești peste hotare	-14-15

Tabla de materii 1973-1974	-16
Un gen aproape uitat(V.Petrovici)	- 9
Vă plac studiile de şah? (A.Ianovcic)	- 9

PROBLEME DIRECTE (2,3,4)

AGARKOV	10,11,13,14-15	GOLDSCHMEDING	16
ALIOVSAD	11,14-15,16	GOSMAN	12,13
AMIROV	10,11,12	GRIMSHAW	13
ANCIN	14-15,16	GROSS	16
AVRAMENCO	11,15	HANNEMAN	11,16
BAKCSI	11	HARING	8,16
BARNES	16	HARTONG	13
BEHNDUND	13	HERMANSON	16,10,11,14-15
BERGES	12	HOEK	9
BIDULESCU	8,11,12,13,14-15	HRISTENKO	13,16
BIKOV	8	IAKOVENKO	10,12
BOGDANOV	16	IANOVIC	13
BRON	9	IVANOV	10,11
BURDA	11	IVANOVSKI	11
CĂLIMAN	8,9,13,15,16	KANONIK	12,14-15
CERNEAVSKI	8	KISSIS	12
CHEYLAN	16	KOCKELKORN	13
CUCIUC	9,11,13	KONTZ	13
DAVIDOVSKI	14-15	KORNEV	14-15,10,11,13,16
DIJK	13,16	KREPKO	8,12
DOERESCU	9	KUBBEL	11,16
DOLGHINOVICI	12	KUZNETOV	16,11,12,14-15
DOMBROVSKIS	16	LAMBĂ	9,11,14-15
DRAGOTĂ	9,13,14-15	LENTA	8,14-15
DRĂGAN	8	LEONTIEVA	12,13,14-15,16
DUȚĂ	8,10,12,13,14-15	LEPAGE	9,11,13,16
DZETKER	11,12	LIDER	10,12,14-15
EROHIN	10,12,14-15	LIMBACH	16
FEDOROVICI	13,14-15	LIKUMOVICI	16
FEOKTISTOV	12,16	LIPTON	16
FINK	13	LOBUSOV	13,14-15
FREIDIN	12	LOCKER	12,14-15,16
GARAI	13	LOŠINSKI	13
GAVRILOV	14-15	LUKASOV	11
GLODEANU	9	MAKARONET	8,9,10,14-15,16
		MALAFIENKO	8,9,10,12

MALIKOV	10, 14-15	RIMKUS	10
MANSFIELD	8, 11	RUDEENKO	11, 12, 13, 16
MARANDIUK	8, 11, 12, 14-15, 16	RUHLIS	13
MARYSCO	8, 10, 13, 14-15	RUSENESCU	13
MAYER	13, 14-15	SALAZAR	9
MIRCIOIU	10	SAMBUU	12
MIRONENKO	13	SATANOVSKI	9
MOISEEV	10, 14-15	SAVOURNIN	16
MOLDOVAN	8	SĂSĂRAN	8
MORTENSEN	12	SHINKMAN	13, 16
MOUTEDICIS	8, 11	SLAVINSKI	14-15
MURĂRAȘU	9, 10, 13, 16	SMIRENIN	10
MUZIKA	14-15	SMOLNIKOV	10
MYLLYNIEMI	11	SNURNIȚIN	14-15
NESTORESCU	14-15	SONEFELD	10
NOSANOVSKI	16	SOROKIN	8, 11
ORGICS	8	SPERDEA	10
OULDOT	13	STAN M	8, 9, 12, 14-15, 16
PACHMAN	9, 12, 16	STAUDTE	16
PARHOMENKO	12	SVEATOV	12, 13, 16
PERIS	11	ȘALAMOV	14-15, 16
PETROV	16	TEREHOV	12
PETROVICI V	14-15	TOLSTOI	11, 13, 14-15, 16
PITUK	9	UDARȚEV	11, 12, 14-15, 16
PIPA	11	VALUȘKA	16
PONOMAREV	14-15	VEGA	10
RACZ	13	VELIMIROVIC	16
RAINA	9	VERMESTER	8, 9
RAICAN	14-15	VLADIMIROV	9, 14-15
REDLINGER	8	VORONIN	12, 16
REIPRICH	11	ZELEPUHIN	10
RICE	12	ZUIEV	8

PROBLEME FEERICE SI EXOTICE

ANCIN	11, 12	BOYER	10
AMIROV	14-15	BROWN	9
BASTAY	14-15, 8, 9, 10, 11, 12,	BUDKOV	11
BAKCSI	13	CATE	12
BAYER	9	CISTEAKOV	12
BUDULESCU	10, 13	CUCIUC	8, 11, 13
BONDARENKO	16		

DEAKY	8,13	MALAFIENKO	8,12
DOLGHINOVICI	10,14-15	MARINENKO	14-15
DRĂGAN	14-15	MARTINEZ	10
DUȚĂ	16	MARYSKO	9
ENKIN	12	MELNIKOV	14-15
FEODOROVICI	8,9,12,16	MOLDOVAN A	11,12,16
GARAI	9,12	MOUTECIDIS	8,12,S2,14-15
GHERAN	12,14-15,16	NAGNIBIDA	8,12,14-15
GOȘMAN	8	ORGICS	9
GRIGORIAN	11,13	PARHOMENKO	14-15
GROSU	8,9,S2,14-15	PAROS	12
HILDEBRAND	12	PETRESCU M	8
HRISTENKO	13	PETROVICI V	8,13
HUSSERL	13	PUSKIN	S2
IANOVICIC	S2	ROANGHEȘI	11
IVANOVSKI	14-15	RODE	9,16
IVUNIN	10	SATANOVSKI	8
KAKOVIN	16	SAXE	9
KARDOS	16	SEGENREICH	9
KARMINSKI	12,14-15	SOREANU C	14-15
KARPATI	13	SOROKIN	8,9,10,11,12,S2,14-15,16
KORENZI	11,14-15	SPERDEA	9
KRALIN	10	SZENTAI	10
KREPKO	9	SZILAGY	14-15
KRIHELI	13	SZONDY	8,9,10,11,12,14-15,16
KUȘNEREV	10	SAMILE ADE	13
LAMBĂ	8	SUMOV	9
LENȚA	8,9,14-15	THAN	S2
LIMBACH	12,13	TUTLAIANȚ	8
LOBUSOV	16	VLADIMIROV	8,S2
LOCKER	8	WOLF	9
MAKARONET	11	ZEIMEN	9

STUDII

BONDARENKO	10,11,13,16	KALANDADZE	11
BRON	8,12,14-15	KOVACEVIC	16
DOBRESCU	8,10,14-15	KOVALENKO	14-15
DUȚĂ	12	KRALIN	10,14-15
GLODEANU	12	KUBBEL	9,10
GORGHIEV	13	KUZNETOV	10,11,13,14-15
KAKOVIN	9,10,11,13,14-15	LIBURKIN	13

LOBUSOV	11	POGOSEANȚ	13, 14-15
MOTOR	9, 10, 11, 13, 14-15, 16	RAINA	8, 10
NESTORESCU	14-15	RĂICAN	12
OLIMPIEV	12	SVIRIDENKO	16
ORGICS	12, 14-15	ȘALAMOV	11
PETRESCU C	9, 10, 11, 13, 14-15	TACU	8, 9, 10
PETROVICI V	9, 10, 11, 14-15	TOLSTOI	11, 12, 13, 14-15
PIHUROV	11	TUTLAIANȚ	11